

Tannlegeverden kom til Sverige

Stockholm inviterte til FDI-kongress i dagene 24.-27. september. Det ble en vellykket affære. Så søta bror: All ære!

Rundt 6 500 personer deltok på FDI Annual World Dental Congress 2008. Rundt 3 000 var tannleger, og den største ikke-svenske delegasjonen var norsk. Deltagerantallet lå riktignok langt under det arrangementet hadde sett for seg på forhånd. De hadde i utgangspunktet lagt opp til og ventet seg 10–12 000 besøkende til den største årlige internasjonale tannhelsebegivenheten.

Men for dem som kom, var dette en mye bedre situasjon enn om det motsatte hadde skjedd. Man fikk like fullt inntrykk av at det var fullt av folk, fra alle verdens land, i vrimeområdet, på forelesninger, i restauranter og på sosiale arrangementer. Men det ble

aldri noen trengsel. Og alt som var av små og store arrangementer var godt gjennomført. Ingen klager hørtes noe sted.

Utstillingsområdet var stort og oversiktlig, og både besøkende og utstillere var godt fornøyd, tross dårlig besøk de første dagene, slik en del utstillere så det. Slik er det imidlertid alltid, visste de som har lang erfaring.

Det eneste som ikke får rosende omtale på årets FDI er åpningsseremonien. Men hva gjør vel det? FDI er ikke OL. Selv om man skulle tro det noen ganger. Etter vår mening er det det som blir tøysete. Ikke at Sverige valgte å bruke moderat med midler på en åpningsseremoni som ingen har noe faglig igjen for. En spektakulær opplevelse er vel og bra, men dette er som sagt ikke de olympiske leker, med fjernsynsoverføring til hele verden. Det er en tannlegekongress, og åpningsseremonien er for de relativt få

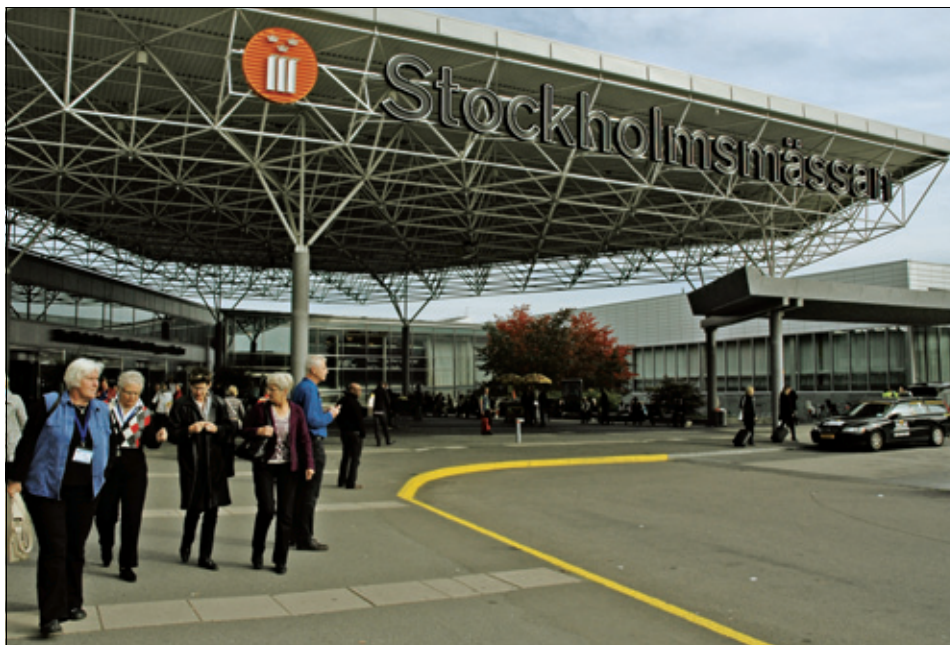

som velger å bruke et par, eller tre-fire halvtimer på å overvære showet. Her synes vi FDI og Sverige prioriterte riktig.

Politikk med utviklingsperspektiv

NTFs president, Gunnar Lyngstad, bruker mye av sin tid på FDI til å følge og delta i politiske diskusjoner.

– Hva var det som preget de politiske drøftingene på FDI i Stockholm?
– Det norske forbudet mot amalgam har vakt oppsikt blant medlemslandene i FDI. Amalgamspørsmålet var en av sakene som tok mest tid under de politiske forhandlingene ved årets møte i Stockholm. Forsamlingen mener amalgam håndteres på en forsvarlig måte, både i Europa og i resten av verden. I store deler av verden er amalgam fortsatt det eneste aktuelle fyllingsmaterialet, og det eneste som kan tjene befolkningen på en fornuftig måte, vurdert ut fra landenes utviklingsnivå, befolkningens økonomiske ressurser og pris og holdbarhet på materialet. Dette må vi i Norden også ha en avbalansert holdning til, føler jeg. Ellers er Danmark det eneste landet som er på vei med et nytt og strengere regelverk rundt amalgambruk. Men ingen vurderer å gå like langt som Norge, forteller Lyngstad. Han forteller videre at den saken som tok lengst tid å behandle, handlet om kon-

FDI gikk av stabelen i romslige Stockholmsmässan, drøyt ti minutters togtur fra sentrum. Foto: Ellen Beate Dyvi.

Rundt 230 utstillere fra 40 land deltok på en stor og variert, men likevel oversiktlig dentalutstilling, der elegante uniter i delikate farger dominerte bildet. Blant de mer fargerike innslagene var den lokale Folkandvården, som var meget godt representert, og som viste stor kreativitet i presentasjonen av sine respektive distrikter: fra venstre henholdsvis Norrbotten, Stockholm og Karlmar län. Foto Gudrun Sangnes.

– Det er lagt opp til et nytt system der medlemslandene i FDI betaler i forhold til bruttonasjonalprodukt (BNP). Dette innebærer at Norge får en betydelig kontingentøkning. I og med at Norge har så høyt BNP, blir vår medlemskontingent hele fire Euro per medlem av NTF. Dette i kontrast til 0,04 Euro per medlem, som blir prisen for dem med lavest BNP og som dermed ender opp med å betale minst. Jeg regner ikke med at vi tar noen nasjonal

debatt om dette. Min innstilling er at vi uomtvistelig opprettholder medlemskapet vårt i FDI, og at vi betaler det det koster etter de regler som er vedtatt.

– Jeg kan også fortelle at de nordiske landene, sammen med Nederland og Storbritannia, hadde sine egne politiske diskusjoner under FDI-møtet i Stockholm. Norden, sammen med de to nevnte landene, fører en litt annen linje enn resten av EU når det gjelder

Colgates tradisjonelle barnekrok var også i år et populært og sjarmende innslag. Foto: Gudrun Sangnes.

Flere benyttet sjansen til gratis bleking av tannsettet. Foto: Gudrun Sangnes.

arbeidsfordelingen innad i tannhelse-teamet. Og det var blant annet dette vi snakket om på torsdagen under FDI, sier Gunnar Lyngstad, som ellers roser FDI's dyktige ledelse under den canadiske presidenten, Burton Conrod.

– Alt foregår på ordentlig vis i FDI, og organisasjonen har en fast og bestemt ledelse. Det er interessant å være til stede, og det er viktig å få oversikt over hva som skjer innen tannhelse over hele verden. Viktigst av alt er innsatsen mot de minst utviklede landene og at organisasjonen arbeider under slagordet «leading the world to optimal oral health». Ingen av vedtakene fra årets møte berører norske tannlegers hverdag direkte, men jeg vil gjerne oppfordre dem som er interessert til å lese flere detaljer på www.fdiworldental.org.

Godt fagprogram

Til sammen 175 forelesere deltok i det vitenskapelige programmet under FDI, som denne gangen hadde «Pioneering

Prevention» som hovedtema. I tillegg sto både etikk og estetikk på dagsordenen. De tingene henger ofte sammen.

En av de som følger fagprogrammet under FDI nøye er lederen av NTFs fagnemnd, Inger-Johanne Nyland. Hennes oppgave er å tenke på hva hun kan hente hjem til Norge, både til NTFs landsmøte og til januarkursene.

– Vi i nemnden er avhengige av å komme oss ut, for å kunne fornye oss og finne nye gode forelesere og hente ideer til hvordan vi kan sette ting sammen. Årlig besøker vi Årskursus i København, Riksstämman i Sverige og Symposiet i Danmark, finnenes årsmøte og FDI. Årets FDI er særlig aktuelt med tanke på å plukke forelesere, i og med at så mange av dem er svenske. Når FDI arrangeres andre steder, ser vi oftere at det kan bli både språkbarrierer og høye kostnader forbundet med å hente foreleserne til våre arrangementer i Norge.

– Reiser hele NTFs nemnd til FDI?

– Normalt er det bare nemndslederen som reiser til FDI, men i år var vi fler siden veien ikke var så lang denne gangen. Dessuten ble det naturlig nok ikke arrangert Riksstämman i år. I Stock-

holm var vi dermed godt representert, inkludert universitetsrepresentanter. Universitetsfolk kjenner forskere og universitetsmiljøet på en helt annen måte og knytter lett kontakter. Vi jobbet systematisk, og gikk igjennom programmet på forhånd. Hver og en plukket ut det vi interesserer oss mest for på bakgrunn av faglig kompetanse, og siden fordelte vi oppgavene. Vi gikk hver for oss på forelesning, for å dekke over mest mulig, slik vi pleier når vi er flere til stede på et arrangement.

– Hvordan følger dere opp etter en forelesning?

– Noen ganger, når vi umiddelbart vet at vi kan bruke foreleseren vi har hørt, tar vi direkte kontakt rett etter forelesningen, og spør om han eller hun vil komme til Norge. Andre ganger bare noterer vi oss om temaet eller foreleseren er aktuell eller ikke. Når nemnden møtes igjen, utveksler vi erfaringer, og legger frem både forelesere og ideene vi har fått til hvordan vi setter sammen temaer. Så diskuterer vi oss frem til hvem og hva vi skal bruke og videreutvikle og hva vi eventuelt skal utsette eller forkaste.

– Noen hevder at FDI's måte

å fremstille faget på kan virke tabloid, er du enig i den påstanden?

– Ja, det kan jeg si meg enig i. Men det tabloide var likevel mye mindre fremtredende i år enn på lenge. Jeg synes svenskene fikk frem et fagprogram som gikk godt i dybden på mange områder, samtidig som de beholdt bredden.

– Hvilket faglig og annet utbytte tror du den allmenne norske tannlege har av å besøke FDI generelt?

– FDI viser mer av tannhelseproblematikken ute i verden. Her ser en at det er andre problemer i Asia for eksempel, enn dem vi har i Norge. Man får mulighet til å fjerne skylappene litt, og kan se faget i et større perspektiv. Det er alltid spennende. Dessuten får man mulighet til å knytte kontakter og bli kjent med folk. Reiser man flere ganger, treffer man ofte de samme igjen. Dessuten er det en unik mulighet til å se verden og oppleve andre kulturer, avslutter Inger-Johanne Nyland.

Ellen Beate Dyvi